KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 24.7.2006
KOM(2006) 416 v konečnom znení

23. VÝROČNÁ SPRÁVA KOMISIE

O KONTROLE UPLATŇOVANIA PRÁVA SPOLOČENSTVA (2005)

{SEC(2006) 999}
{SEC(2006) 1005}

23. VÝROČNÁ SPRÁVA KOMISIE

O KONTROLE UPLATŇOVANIA PRÁVA SPOLOČENSTVA (2005)

Európska komisia vypracúva každý rok správu o kontrole uplatňovania práva Spoločenstva ako odpoveď na požiadavku Európskeho parlamentu (rezolúcia z 9. februára 1983) a členských štátov (bod 2 deklarácie č. 19 pripojenej k zmluve podpísanej v Maastrichte 7. februára 1992). Správa tiež reaguje na požiadavky Európskej rady alebo Rady, pokiaľ ide o špecifické oblasti.

1.1 Úvod

Komisia pri výkone svojej výlučnej úlohy strážkyne zmlúv garantuje a kontroluje jednotné uplatňovanie práva Spoločenstva členskými štátmi podľa článku 211 Zmluvy o ES. V článku 226 Zmluvy o ES sa stanovuje, že Komisia môže začať konanie proti členskému štátu, ktorý prijal alebo ponechal v platnosti ustanovenia zákonov alebo právne predpisy, ktoré sú v rozpore s právom Spoločenstva.

V Bielej knihe o európskej správe vecí verejných[1] z roku 2001 sa zdôrazňuje, že za uplatňovanie práva Spoločenstva zodpovedá predovšetkým správne a súdne orgány členských štátov. Hlavným cieľom konaní o porušení právnych predpisov je podporiť členské štáty, aby sa dobrovoľne a čo najrýchlejšie prispôsobili právu Spoločenstva. Komisia posilnila spoluprácu s členskými štátmi prostredníctvom komplementárnych alebo alternatívnych metód s cieľom vyriešiť problémy.

Kontrola uplatňovania práva Spoločenstva je podstatná vzhľadom na dodržiavanie práva vo všeobecnosti a prispieva k skonkrétneniu zásady právneho Spoločenstva pre európskych občanov a hospodárske subjekty. Množstvo sťažností občanov členských štátov predstavuje hlavný nástroj odhaľovania porušovania právnych predpisov Spoločenstva.

23. výročná správa, vrátane príloh, ako sú „pracovné dokumenty útvarov“, príspevky útvarov Komisie (SEC(2006) 1005) a štatistické prílohy (SEC(2006) 999), predstavuje prehľad činností Komisie, ktoré sú spojené s kontrolou uplatňovania práva Spoločenstva v roku 2005.

1.2. Rozširovanie Únie a oznamovanie opatrení určených na transpozíciu smerníc

Rok 2005 poznamenala príprava na rožírenie Únie o Bulharsko a Rumunsko. Integrovaný systém elektronického oznamovania vnútroštátnych vykonávacích opatrení určených na transpozíciu smerníc pre 25 členských štátov bol prispôsobený s cieľom umožniť Bulharsku a Rumunsku splniť svoju povinnosť predbežného oznámenia pre smernice tvoriace *acquis communautaire*. Obidve krajiny oznámili prvé opatrenia koncom roka 2005.

Počas roka 2005 sa Holansko a Švédsko zapojili do systému elektronického oznamovania a Francúzsko, posledný členský štát, ktorý má vstúpiť do systému, bol v pokročilom štádiu prípravy.

Pokrok v oznamovaní vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu ukazovala v januári 2005 priemerná hodnota 97,69 % pre 25 členských štátov. V marci dosiahla 98,12 %; v máji 98,69 %; v júli 98,78 %; v septembri 98,88 %; a v novembri 98,92 %[2].

1.3 Konania o porušení právnych predpisov

Celkový počet konaní o porušení právnych predpisov začatých Komisiou sa znížil z 2 993 v roku 2004 na 2 653 v roku 2005. K 31. decembru 2005 bolo otvorených 1 697 prípadov z 2 653 zaregistrovaných. Počet stažností zaznamenaných Komisiou oproti roku 2004 mierne vzrástol z 1 146 na 1 154. Stažnosti celkove predstavujú okolo 43,5 % z celkového počtu

---

1 Biela kniha o európskej správe vecí verejných(KOM (2001)428).

2 Pozri podrobné údaje členských štátov na stránke Generálneho sekretariátu na portáli EUROPA: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/index_fr.htm#transpositions

porušení právnych predpisov zistených v roku 2005. Počet konaní začatých Komisiou na základe jej vlastných vyšetrovaní sa zvýšil z 328 v roku 2004 na 433 v 2005 pre EÚ 25.

Pre EÚ 25 klesol počet konaní pre neoznámenie opatrení určených na transpozíciu o 29 % vzhľadom na predchádzajúci rok: z 1 519 na 1 079 prípadov. Tento pokles možno vysvetliť tým, že údaje za rok 2004 zahŕňali nielen konania vyplývajúce z pravidelnej kontroly netransponovania smerníc, pre ktoré sa práve skončila transpozičná lehota pre 15 členských štátov, ale aj konania na základe kontroly neoznámenia pre desať nových členov vzhľadom na celé „predvstupové *acquis communautaire*".

Spracovanie a riešenie všetkých prípadov porušenia právnych predpisov v období od 1999 do 2002, od zaregistrovania prípadov v uvedenom období po zaslanie návrhu na začatie konania na Súdny dvor podľa článku 226 Zmluvy o ES, trvá v priemere 24 mesiacov. V prípadoch porušenia právnych predpisov vyplývajúcich z opodstatnenej sťažnosti a porušenia zisteného z úradnej moci útvarmi Komisie trvá spracovanie a riešenie v priemere 35 mesiacov. V prípadoch porušenia právnych predpisov neoznámením vnútroštátnych vykonávacích opatrení smerníc trvá spracovanie a riešenie v priemere 15 mesiacov.

1.4 Uplatňovanie oznámenia Komisie „o zlepšení kontroly uplatňovania práva Spoločenstva" KOM(2002)725

Útvary Komisie špecificky konkretizovali uplatňovanie urýchlením skúmania a riešenia prípadov porušenia právnych predpisov a zvýšeným dodržiavaním kódexu dobrého administratívneho správania pri kontakte so sťažovateľmi. Základná zásada rovnosti zaobchádzania s členskými štátmi sa dodržala, pričom sa doplnila širokým spektorom iných ako legislatívnych opatrení s cieľom predísť možným problémom uplatňovania. V tomto rámci je potrebné zdôrazniť uplatňovanie preventívnych mechanizmov s cieľom uľahčiť transpozíciu „náročných" smerníc; systémy oznamovania návrhov nových právnych predpisov; účasť na fórach za účelom prezentácie transpozičných usmernení; posilnené multilaterálne kontakty ako „systém balíkových stretnutí - transpozícia", konferencie, semináre a „workshopy"; vytvorenie „prepojených systémov uplatňovania" a bilaterálnych konzultačných mechanizmov s cieľom vytvoriť „štruktúrovaný dialóg"; a zvýšenie informovanosti verejnosti najmä prostredníctvom stránky Europa. V kontexte riešenia problémov a sťažností sa značne zvýšilo využívanie siete SOLVIT. Inšpekcie mali aj naďalej významnú úlohu v oblasti potravinovej bezpečnosti, ovzdušia, v námornej oblasti, a v oblasti kontroly bezpečnosti jadrových látok, ako aj v oblasti kontroly miery rádioaktivity v životnom prostredí.

1.5 Porušenia právnych predpisov spojené s petíciami predloženými Európskemu parlamentu

Petície Európskemu parlamentu predstavujú cenný zdroj informácií pre odhaľovanie nesplnenia povinností vyplývajúcich z práva Spoločenstva. Štatistiky ukazujú, že štvrtina až tretina petícií sú spojené alebo sú podnetom konaní o porušení právnych predpisov. Niektoré témy, ako registrácia vozidiel alebo urbanistické zákony v Španielsku, sú podnetom viacerých petícií a rovnako aj sťažností. V mnohých prípadach je zároveň s petíciou predložená sťažnosť Komisii. Množstvo petícií sa značne mení v závislosti od oblasti, od 10 petícií v oblasti podnikov a priemyslu do 179 petícií v oblasti ochrany životného prostredia. Petície sa sústreďujú najmä v oblasti životného prostredia a vnútorného trhu.

V oblasti ochrany životného prostredia sa veľký počet petícií súvisiacich s prebiehajúcim konaním o porušení právnych predpisov týkal otázky dokončenia hodnotenia účinku na životné prostredie. Niekedy sa týkali diaľnic, elektrického vedenia s vysokým napätím alebo letiskových objektov, často v súvislosti s chránenými prírodnými oblasťami alebo chránenou voľne žijúcou faunou. Pokiaľ ide o faunu, iné žiadosti sa týkali ochrany voľne žijúceho vtáctva pred poľovníctvom v niektorých nových členských štátoch, ako aj ochrany vlkov a korytnačiek. Petície zahŕňali celú škálu tém z oblasti noriem kvality vody a často sa týkali tém, ktoré boli špecifické pre miestne podmienky.

V kľúčových oblastiach vnútorného trhu sa petíciami poukázalo na významný počet a širokú škálu tém. Pravidelne sa opakujú jednotlivé prípady uznávania profesionálnej kvalifikácie, ktoré tvoria významný počet petícií zväčša spojených s transpozíciou smerníc. Aj sektor finančných služieb je predmetom značného počtu petícií, ktoré sa väčšinou týkajú práv akcionárov, bankovníctva a poisťovníctva. Aj keď významný počet petícií sa nedotýka otázok, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti práva Spoločenstva, konaním sa umožňuje poskytovanie vysvetlení tým, ktorých sa týkajú. Vyskytli sa aj jednotlivé prípady veľkého významu ako „Lloyds“ a „Equitable Life Assurance Society“, ako aj problémy s cezhraničnými platbami v eurách. Služby vo všeobecnosti predstavujú ďalšiu významnú oblasť, ktorej sa vo veľkej miere týkajú petície vrátane opakovanej témy inštalácie satelitných antén. Napokon sa v petíciách vyskytovala skupina otázok najmä niektoré problémy z oblasti verejného obstarávania. Tieto petície sa týkali zákonov o rozvoji mesta Valencia v Španielsku, ktoré boli predmetom správy petičného výboru Parlamentu z 13. decembra 2005.

Tieto informácie potvrdzujú objem, rôznorodosť a význam tém, ktoré sa boli predmetom petícií a potvrdzujú podrobnú povahu práce, ktorá sa požaduje od Komisie pri skúmaní, vysvetľovaní a riešení rôznych otázok v súvislosti s jej právomocou začať konanie o porušení a povinnosťou informovať sťažovateľov a petičný výbor.

1.6 Významný pokrok v oblastiach činnosti Komisie

Ďalej sú uvedené významné skutočnosti podľa oblastí.

V oblasti poľnohospodárstva sa akcia kontroly uplatňovania práva Spoločenstva sústreďuje v dvoch smeroch, ktorých cieľom je odstrániť prekážky voľného pohybu poľnohospodárskych produktov a účinné a správne uplatňovanie špecifickejších mechanizmov poľnohospodárskych pravidiel.

V oblasti voľného pohybu poľnohospodárskych produktov sa potvrdila silná tendencia obmedzovania klasických prekážok voľného pohybu poľnohospodárskych produktov.

Pokiaľ ide o kontrolu uplatňovania osobitných pravidiel spoločnej poľnohospodárskej politiky, Komisia dozerala najmä na to, aby ochrana niektorých geografických názvov vykonávaná na úrovni Spoločenstva v rámci politiky kvality poľnohospodárskych výrobkov nebola oslabená postojmi či interpretáciami v rozpore s právom Spoločenstva, ako to bolo zistené v Nemecku voči „Parmigiano Reggiano“.

Cieľom akcie Komisie bolo tiež aj naďalej pripomínať členským štátom ich povinnosť odovzdať výročné správy o všetkých existujúcich systémoch štátnej pomoci v oblasti poľnohospodárstva.

Vzhľadom na transpozíciu smerníc týkajúcich sa oblasti poľnohospodárstva umožnila akcia kontroly oznamovania vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu dosiahnuť oznámenia vnútroštátnych zákonov transponujúcich dané smernice.

V oblasti vzdelávania a kultúry si je Komisia vedomá ťažkostí, ktoré pretrvávajú vo veci uznávania diplomov. V oblasti akademického uznávania je akákoľvek harmonizácia legislatívnou cestou vylúčená. Ide skôr o podporu politickej spolupráce a priblíženie systémov. Vnútroštátne orgány sú však povinné zdržať sa akejkoľvek priamej či nepriamej diskriminácie založenej na štátnej príslušnosti.

Komisia sledovala prípady, v ktorých šlo o *náklady* a *dĺžku* konaní akademického uznávania. Finančná náročnosť uznania diplomov získaných v iných členských štátoch môže viesť k vytvoreniu prekážok medzinárodnej mobility študentov a prístupu k vzdelávaniu. Pokiaľ ide o podmienky prístupu k vzdelávaniu, právne predpisy Spoločenstva zaručujú rovnosť zaobchádzania so študentmi z krajín Spoločenstva a študentmi z tej ktorej krajiny v prístupe k vzdelaniu (články 12, 149, 150 Zmluvy o ES). Komisia začala konanie o porušení právnych predpisov voči Rakúsku vo veci podmienok prístupu k rakúskemu univerzitnému vzdelaniu pre občanov Spoločenstva, v rámci ktorého bol na Súdny dvor podaný v roku 2004 návrh na začatie konania. Aby uviedlo podmienky do súladu s rozsudkom Súdneho dvora, prijalo Rakúsko isté opatrenia, ktoré teraz skúmajú útvary Komisie.

Komisii je aj naďalej zasielané veľké množstvo listov od občanov týkajúcich sa práv študentov na štipendijá, pôžičky a iné v nadväznosti na rozsudok Bidar (C209/03).

V **oblasti zamestnanosti** je potrebné pripomenúť, že vo veci voľného pohybu pracovníkov sa kontrola uplatňovania práva Spoločenstva týka predovšetkým problémov nesprávneho uplatňovania ustanovení Zmluvy o ES a nariadení platných v tejto oblasti, o ktorých Komisiu upovedomili individuálne sťažnosti občanov, zatiaľ čo v ostatných oblastiach (pracovné podmienky, zdravie a bezpečnosť na pracovisku, ako aj rovnosť zaobchádzania medzi mužmi a ženami) sú príčinou konaní o porušení právnych predpisov predovšetkým problémy, ktoré súvisia s nesúladom s právnymi predpismi a neoznámením vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu smerníc.

Pokiaľ ide o oblasť zákazu diskriminácie, bývalý článok 13 Zmluvy o ES, Súdny dvor vyniesol svoje prvé rozsudky, ktorými odsúdil dotknuté členské štáty za neoznámenie opatrení určených na transpozíciu smerníc 2000/43 a/alebo 2000/78, ktorých transpozičná lehota skončila v roku 2003. Súdny dvor pokračuje v súčasnosti v konaniach podľa článku 228 Zmluvy o ES. Okrem toho, v nadväznosti na podrobné preskúmanie transpozičných opatrení smernice 2000/43 boli začaté konania pre nesúlad voči mnohým členských štátom EÚ 15.

Kontrola uplatňovania *acquis communautaire* novými členskými štátmi bola ďalšou významnou prioritou. Pravidelný a dôsledný proces dohľadu bol predĺžený aj po 1. máji 2004.

Okrem iného boli podrobne preskúmané vnútroštátne opatrenia prijaté členskými štátmi EÚ 15 podľa prechodných ustanovení pripojených k Aktu o pristúpení z roku 2003. V prípade potreby boli začaté konania o porušení právnych predpisov.

Oblasti **podnikov a priemyslu** (vnútorný obchod výrobkov) sa k 31. decembru 2005 týkalo 504 smerníc a uplatňovanie článku 28 Zmluvy o ES. V rámci týchto právnych predpisov 333 konaní o porušení právnych predpisov otvorených v 2005 (194 vzhľadom na smernice a 141

vzhľadom na článok 28 Zmluvy o ES) predstavuje 9,4 % všetkých konaní začatých Komisiou v roku 2005. Znamená to zvýšenie počtu konaní, ktoré rieši GR pre podnikanie a priemysel v porovnaní s rokom 2004 a 2003 (249 a 218 prebiehajúcich konaní).

Pokiaľ ide o smernice, tak ako aj v predchádzajúcich rokoch, predstavujú konania o nesplnenie povinnosti spočívajúcej v neoznámení vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu najväčší počet prebiehajúcich konaní (129, z toho 101 otvorených v 2005). Ide najmä o farmaceutické a automobilové odvetvie. 15 nových prípadov pre nesúlad a 10 pre nesprávne uplatňovanie bolo otvorených v roku 2005 (v porovnaní s 53 a 6 pre nesúlad, a 10 a 3 pre nesprávne uplatňovanie v rokoch 2003 a 2004).

Ako v predchádzajúcich rokoch, smernica 98/34/ES o postupe pri predbežnom poskytovaní informácií o národných návrhoch v oblasti technických noriem pre výrobky zohrala zôležitú úlohu pri predchádzaní prekážkam fungovania vnútorného trhu a umožnení výmeny informácií s členskými štátmi, ako aj medzi nimi. Najmä z dôvodu rozšírenia ,približne tretina zaslaných notifikácií pochádzala od nových členských štátov, vzrástol počet notifikácií v roku 2005 o viac ako 30 %.

V **oblasti životného prostredia,** v priebehu roka 2005 zostala pre Komisiu včasná a správna implementácia práva EÚ významnou prioritou. Komisia naďalej kládla dôraz na zlepšenie efektívneho zaobchádzania s otvorenými prípadmi porušovania. Ale tento sektor má ešte vždy najvyšší počet prebiehajúcich prípadov porušovania v Komisii. V roku 2005 tvorili asi štvrtinu z celkového počtu začatých konaní z dôvodu nedodržania práva Spoločenstva[3].

K zníženiu počtu začatých konaní došlo hlavne kvôli racionálnejšiemu vybavovaniu sťažnosti a porušení. Prioritou je riešenie štrukturálnych problémov v členských štátoch tak, že sa zoskupujú spisy, ktoré sa týkajú rovnakého prípadu a horizontálne sa riešia prípady systémových problémov vyplývajúcich z nesprávnej implementácie. Ďalej sa vyriešilo mnoho odložených spisov dynamickým postupom pomocou „balíkových stretnutí“ a bilaterálnych kontaktov s členskými štátmi. Zníženie počtu prípadov umožní útvarom Komisie, aby sa sústredili na nesprávnu transpozíciu smerníc, neplnenie základných sekundárnych povinností vyplývajúcich z právnych predpisov Spoločenstva o životnom prostredí a systémových problémov s nesprávnou implementáciou.

S cieľom pomáhať pri riešení sťažností a porušení boli v roku 2005 zriadené akčné skupiny na Generálnom riaditeľstve pre životné prostredie. Práca týchto skupín priniesla výsledky v podobe identifikácie komplexnej skupiny dynamických opatrení na posilnenie implementácie právnych predpisov v oblasti prírody, ovzdušia, odpadu, vody a hodnotenia účinkov na životné prostredie, čo je päť sektorov s najvyšším počtom otvorených prípadov. Spolu tvoria okolo 90 % celkového počtu sťažností a prípadov porušenia v oblasti životného prostredia.

V **oblasti politiky hospodárskej súťaže** sa priority roka 2005 zakladajú na kontrole transpozície smernice o hospodárskej súťaži, ktorá je súčasťou regulačného rámca o elektronickej komunikácii, ako aj smernice o transparentnosti (obidve vychádzajú z článku 86 Zmluvy o ES). Pokiaľ ide o individuálne prípady, Komisia riešila viacero sťažností podľa článku 86 v spojení s článkom 82 Zmluvy o ES.

---

[3] Koncom roka 2005 bol celkový počet otvorených prípadov za celú Komisiu 3 562. Sektor životného prostredia ako percentuálny podiel z celkového počtu prípadov klesol z 27 % v roku 2004 na 22,4 % v roku 2005.

V **oblasti informačnej spoločnosti** regulačný rámec EÚ z roku 2002 pre elektronické komunikácie má tri široké ciele v kontexte lisabonskej stratégie – vytvoriť stabilný a predvídateľný regulačný rámec, povzbudiť inováciu a stimulovať nové investície do komunikačných sietí a služieb. Ale keďže všetky členské štáty okrem Grécka už ukončili transpozíciu, ťažisko bolo v sledovaní správnej implementácie. Komisia preskúmala najmä najväčšie obavy vyjadrené v prílohe k implementačnej správe[4] z roku 2004. Konania pri porušovaní sa prioritne sústredili na prechodný režim, nezávislosť a plný rozsah právomocí NRA, oneskorenia pri revízií príslušných trhov, určenie univerzálneho poskytovateľa služieb, ako aj na spotrebiteľské otázky, ako je prenos čísla, služby týkajúce sa telefónnych zoznamov, jednotné európske číslo pre tiesňové volania (112) a ochrana proti nevyžiadaným emailom (spam).

Hlavným cieľom smernice „Televízia bez hraníc" je vytvoriť podmienky nevyhnutné pre voľný pohyb televíznych programov v rámci Únie. S cieľom umožniť Komisii určiť, či členské štáty správne uplatňujú ustanovenia uvedenej smernice o televíznej reklame, využíva najmä dohľad vykonávaný nezávislým konzultantom vybraným na základe vyhláseného verejného obstarávania.

Smernica o opätovnom použití informácií verejného sektora (IVS) má tri hlavné ciele: prvý je umožniť vytvorenie služieb pre celé Spoločenstvo na základe IVS, druhý je skvalitniť cezhraničné opätovné využívanie IVS na vytvorenie služieb s dodatočným prínosom a napokon obmedziť narušenie hospodárskej súťaže na trhu Spoločenstva. Prioritne sa začalo konanie o porušenie právnych predpisov proti tým štátom, ktoré včas neoznámili vnútroštátne opatrenia určené na transpozíciu.

V **oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti** v roku 2005 uplynuli členským štátom lehoty na transpozíciu dvoch veľkých smerníc[5], ktorými sa priznávajú podstatné práva občanom tretích krajín. Transpozícia ďalších dvoch rovnako významných smerníc bude v roku 2006 (smernice 2003/109[6] a 2004/83[7]). Z tohto dôvodu bolo v roku 2005 prioritou v oblasti prisťahovalectva a azylu ponúknuť pomoc členským štátom v procese transpozície a uplatňovania týchto aktov. Ďalšou významnou otázkou, ktorá vyplýva z haagskeho programu, bolo účinne sledovať uplatňovanie týchto aktov v členských štátoch. Ďalej sa začala externá štúdia na sledovanie uplatňovania a transpozície smernice 2003/9/ES členskými štátmi.

V **oblasti vnútorného trhu** mala Komisia v úmysle posilniť počas roka 2005 politický význam akcií, ktoré realizovala v oblasti uplatňovania práva Spoločenstva.

V rámci kontroly uplatňovania odporúčania z 12. júla 2004 o správnych transpozičných praktikách[8], v nadväznosti na list, ktorý 3. mája 2005 adresoval komisár McCreevy všetkým členským štátom, mohlo GR pre vnútorný trh zhromaždiť informácie o spôsobe, akým bolo

---

4 SEK(2004) 1535 z 2.12.2004.

5 Smernice 2003/9 a 2003/86.

6 Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom , Ú. v. EÚ L 16, 23.1.2004, s. 44.

7 Smernica Rady 2004/83/ES z 29. apríla 2004 o minimálnych ustanoveniach pre oprávnenie a postavenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva ako utečencov alebo osôb, ktoré inak potrebujú medzinárodnú ochranu, a obsah poskytovanej ochrany, Ú. v. EÚ L 304, 30.9.2004, s. 12.

8 SEK (2004) 918, konečné znenie z 12.7.2004.

toto odporúčanie využité na vnútroštátnej úrovni. Tento prieskum ukázal, že veľký počet odporúčaní Komisie bol realizovaný kontrétnymi akciami.

V oblasti kontroly transpozície, GR pre vnútorný trh prešetrilo v roku 2005 najväčšiu časť z asi 1 300 vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu notifikovaných novými členskými štátmi, ktoré sa týkali *acquis* platného k 1.máju 2004. Táto významná práca viedla k začatiu 259 konaní o porušení právnych predpisov, z ktorých v súčasnosti prebieha iba 85.

V roku 2005 GR pre vnútorný trh tiež otvorilo úvahu o spôsobe, ako optimalizovať tak právny, ako aj hospodársky dosah konaní o porušení právnych predpisov spadajúcich do jeho právomoci. Táto úvaha sa zakladá na prvých opatreniach vnútorného charakteru prijatých od roku 2003 v rámci uplatňovania oznámenia z roku 2002.

V **oblasti zdravia a ochrany spotrebiteľov** Komisia kontroluje uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva prostredníctvom rôznych akcií, ktoré zohľadňujú špecifiká jednotlivých odvetví.

Cieľom integrovaného postupu vo veci bezpečnosti potravín je zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti potravín, zdravia, dobrých životných podmienok zvierat a zdravia rastlín v Európskej únii zosúladenými opatreniami „z farmy na stôl“ a primeraným dohľadom, a zároveň zaručiť efektívne fungovanie vnútorného trhu.

Potravinový a veterinárny úrad (FVO) má rozhodujúcu úlohu pri kontrole správneho uplatňovania týchto opatrení. FVO vykonáva inšpekcie v členských štátoch a tretích krajinách vyvážajúcich do Európskej únie. Každý rok vypracúvava FVO inšpekčný program, ktorý určuje prioritné oblasti a krajiny inšpekcie. Program je priebežne hodnotený s cieľom zaručiť jeho správnosť a primeranosť aktuálnej situácii. Závery inšpekcií sú vypracované v inšpekčných správach obsahujúcich odporúčania.

Ochrana spotrebiteľov je jednou z akcií Spoločenstva, ktorých cieľom je vyššia kvalita života európskych občanov. Vykonávanie politiky Spoločenstva v tejto oblasti zahŕňa najmä tvorba právnych predpisov Spoločenstva, ktorými sa má chrániť záujem, zdravie a bezpečnosť spotrebiteľov na jednotnom trhu. Cieľom akcie Spoločenstva je tiež vytvoriť systémy právnych nástrojov, ktoré spotrebiteľovi umožnia uplatniť svoje práva bez toho, aby ich uplatňovanie vymáhal v súdnom konaní.

Komisia, pre ktorú je zdravie hlavnou prioritou, sa usiluje o zlepšenie verejného zdravia v Európskej únii, predchádzať ľudským chorobám a ochoreniam, ako aj príčinám ohrozenia ľudského zdravia. Transpozičná lehota pre väčšinu smerníc upravujúcich túto oblasť skončila v roku 2005. Akcia Komisie sa sústredila najmä na kontrolu prijatia opatrení určených na transpozíciu.

V **oblasti energetiky a dopravy** bolo riešených 622 prípadov porušenia právnych predpisov, z toho 247 porušení pre neoznámenie opatrení určenýcn na transpozíciu smerníc a 375 porušení pre nesprávnu transpozíciu smerníc alebo nesprávne uplatňovanie práva Spoločenstva. Možno konštatovať zvýšenie počtu prípadov porušenia právnych predpisov (bolo otvorených 314 nových prípadov porušenia právnych predpisov). V 12 prípadoch Súdny dvor vyniesol rozsudok vo veci nesplnenia povinnosti. Miera transpozície smerníc „energia“ sa zvýšila na 97,6 %; v oblasti „doprava“ sa oneskorenie v transpozícii smerníc dobieha pomalšie, miera transpozície smerníc „doprava“ je iba 96 %.

Je potrebné poznamenať, že pomer prípadov neoznámenia a ostatných prípadov porušenia právnych predpisov (nesprávna transpozícia a uplatňovanie) sa obrátil. Prípady neoznámenia predstavovali v decembri 2005 už iba 29 %. Toto obrátenie potvrdzujú počty zaslaných výziev a odôvodnených stanovísk v prípadoch nesprávnej transpozície, ktorých počet sa viac ako zdvojnásobil.

V oblasti energetiky sa Komisia rozhodla podať návrh na začatie konania na Súdny dvor voči 6 členským štátom pre netransponovanie jednej a/alebo druhej smernice z roku 2003 o vnútornom trhu s elektrinou a/alebo plynom do ich vnútroštátneho práva. Tieto dve smernice sú hlavnými prvkami zaručujúcimi otvorenie trhov s elektrinou a plynom v Európe.

Útvary tiež znásobili svoju činnosť v stíhaní porušení právnych predpisov v oblasti Zmluvy o Euratome akciami týkajúcimi sa nielen *acquis* radiologická ochrana, ale aj iných povinností spojených s kontrolou bezpečnosti jadrových látok, so zahraničnými vzťahmi a s úlohou Zásobovacej agentúry Euratomu.

V oblasti dopravy Komisia pokračovala v kontrole transpozície „1. železničného balíka“ a správneho uplatňovania smernice „Eurovigneta“ o cestných poplatkoch.

V oblasti letectva Komisia podala návrh na začatie konania na Súdnom dvore voči 5 členským štátom, ktoré neoznámili transpozičné opatrenia smernice z roku 2002, ktorej cieľom je postupne odstrániť najhlučnejšie lietadlá z letísk EÚ. Komisia sa tiež rozhodla podať na Súdny dvor návrh na začatie konania voči 4 členským štátom, ktoré doteraz nevypracovali systém účinných, primeraných a odstrašujúcich sankcií voči leteckým spoločnostiam porušujúcich právne predpisy, ani nedbali o ich správne uplatňovanie v súlade s nariadením poskytujúcim osobám cestujúcim leteckou dopravou zvýšenú ochranu v prípade odmietnutia nástupu na palubu, zrušenia letu alebo dlhého meškania.

Napokon, v oblasti námornej bezpečnosti Komisia predovšetkým aj naďalej stíhala členské štáty, ktoré nedodržiavajú právne predpisy Spoločenstva o kontrole prístavnou štátnou kontrolou a o zvýšení dostupnosti a využívania prístavných zberných zariadení na lodný odpad a zvyšky nákladu.

V **oblasti rybného hospodárstva** udržateľné využívanie živých morských zdrojov zodpovedá dlhodobým sociálnym a hospodárskym záujmom.

V rámci uplatňovania pravidiel týkajúcich sa zachovávania zdrojov bola osobitná pozornosť venovaná dodržiavaniu noriem kontroly uplatňovania technických opatrení zachovávania (minimálna veľkosť druhov); prekročeniu kvantitatívneho obmedzenia úlovku; oznamovaniu niektorých údajov o celkovom úlovku a rybárskom úsilí; používaniu vlečných tenatových sietí.

Komisia sa podieľala na zriadení Európskej agentúry pre dozor nad rybným hospodárstvom[9], ktorej cieľom je zvýšiť účinnosť uplatňovania predpisov vďaka koordinácii prostriedkov Spoločenstva a vnútroštátnych prostriedkov kontroly a dohľadu rybárskej činnosti.

V **daňovej a colnej oblasti** sa v roku 2005 zaregistrovali a analyzovali viaceré nové žiadosti občanov a občianskej spoločnosti. Vlastným vyšetrovaním útvary zistili niektoré nové prípady porušovania.

---

[9] Nariadenie Rady (ES) č. 768/2005 z 26. apríla 2005 – Ú. v. EÚ L 128, 21.5.2005, s. 1.

Vo všeobecnosti došlo k veľkým zmenám pri kontrole uplatňovania práva Spoločenstva v oblasti zdaňovania, smerom k aktívnejšej politike v oblasti stíhania porušovania právnych predpisov najmä pokiaľ ide o nové členské štáty. Napriek transpozícii existujúceho sekundárneho práva Spoločenstva ešte existuje významný počet potenciálnych porušení vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Rýchlo sa rozvíjajúcou judikatúrou ESD v priamom zdaňovaní sa sústredila pozornosť aj na priority spočívajúce v koherentnej kontrole a implementácii rozsudkov v jednotlivých členských štátoch. Kľúčovou činnosťou bola aj kontrola zlučiteľnosti právnych predpisov členských štátov so Zmluvou o ES v súvislosti s vyplácaním dividend.

Podrobným preskúmaním právnych predpisov nových členských štátov v roku 2005 sa poukázalo na veľké množstvo prípadov porušenia vyplývajúceho z neoznamovania implementácie vnútroštátnych právnych predpisov alebo nesprávneho uplatňovania práva Spoločenstva v oblasti nepriameho zdaňovania (DPH a zdaňovanie áut). Vykonalo sa aj podrobné preskúmanie právnych predpisov, ktorými sa transponujú najnovšie smernice.

V **oblasti rozpočtu**, vo všeobecnosti musí Komisia zabezpečiť ďalšie konanie v prípadoch, kde porušenie právnych predpisov Spoločenstva vyústilo do nesprávnej alebo neskorej platby z vlastných zdrojov a ostatných príjmov.

V **oblasti štatistiky Spoločenstva** bola akcia kontroly uplatňovania právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa štatistiky významnou prioritou počas roka. S cieľom zabezpečiť správne uplatňovanie *štatistického acquis*, vyvíjala Komisia snahu rozvíjať lepšiu informovanosť a spoluprácu s členskými štátmi. Väčšina prípadov bola uzavretá: z 13 konaní o porušení právnych predpisov začatých ešte v roku 2004 bolo možné skončiť 10.

Konanie o porušení právnych predpisov začaté voči Grécku pre nedodržanie povinnosti odovzdať Komisii štatistické údaje o deficitoch v súlade s nariadeniami (ES) č. 3605/93[10] a č. 2223/96[11] a porušenie článku 10 Zmluvy o ES a článku 3 Protokolu o konaní pri nadmernom deficite pokračuje. Komisia dbá na to, aby sa ubezpečila o prijatí potrebných opatrení gréckymi orgánmi, s cieľom predísť opakovanému porušeniu. Konanie otvorené voči Grécku pre nesprávne uplatňovanie nariadenia (ES) č. 1165/98 o krátkodobej štatistike tiež pokračuje. Väčšina chýbajúcich údajov, ktoré sú predmetom porušenia, boli zaslané. Komisia sa teda domnieva, že Grécko sa v súčasnosti snaží o dosiahnutie súladu s daným nariadením.

Pokiaľ ide o sociálne štatistiky, konanie o porušení začaté v prípade Belgicka, ktoré neodovzdalo údaje o úrovni a zložení nákladov prác v súlade s nariadením (ES) č. 530/1999[12], mohlo byť skončené vďaka odovzdaniu chýbajúcich štatistík.

Pokiaľ ide o poľnohospodárske štatistiky, prípad mohol byť uzavretý po odovzdaní prezidentského dekrétu trasponujúceho smernicu 2001/107/ES[13] gréckymi orgánmi.

---

10 Nariadenie Rady (ES) č. 3605/93 z 22. novembra 1993 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení ES.

11 Nariadenie Rady (ES) č. 2223/96 z 25. júna 1996 o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve.

12 Nariadenie Rady (ES) č. 530/1999 z 9. marca 1999 o štrukturálnej štatistike príjmov a nákladov práce.

13 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/107/ES z 5. decembra 2003, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/16/ES o štatistických zisťovaniach, ktoré sa týkajú mlieka a mliečnych výrobkov.

V nadväznosti na rozšírenie bolo tiež skončených osem konaní o porušení právnych predpisov začatých Komisiou voči piatim novým členským štátom pre neoznámenie vnútroštátnych opatrení určených na transpozíciu. Napokon, pokiaľ ide o štatistiky o cestnej nákladnej doprave, Súdny dvor vo svojom rozsudku z 21. júla 2005[14] rozhodol o nesplnení povinnosti Grécka, pokiaľ ide o *nesprávne uplatňovanie* nariadenia Rady (ES) č. 1172/98[15].

Hlavnou prioritou GR pre **obchod** v oblasti uplatňovania práva Spoločenstva je kontrola dodržiavania členskými štátmi právomoci Spoločenstva v oblasti obchodu. Táto výlučná právomoc je pevne ustálená v niektorých odvetviach spoločnej obchodnej politiky, najmä v obchode s tovarom, ale progresívna povaha spoločnej obchodnej politiky a jej postupné rozširovanie na nové odvetvia niekedy vedú k špecifickým problémom s členskými štátmi. Stály dialóg a úzka spolupráca medzi orgánmi Rady a útvarmi Komisie však umožňujú predpokladať individuálne akcie členských štátov v oblastiach výlučnej právomoci ako aj prijímanie spoločných pozícií vo všetkých odvetviach.

Cieľom **regionálnej politiky** v spojení s inými štrukturálnymi politikami je posilniť politiku hospodárskej a sociálnej súdržnosti nápravou regionálnych rozdielov. Uplatňovanie tejto politiky sa realizuje intervenciami FEDER-u alebo individuálnymi projektmi Kohézneho fondu a pokrýva veľmi širokú škálu operácií, počínajúc spolufinancovaním tradičných infraštruktúr po digitálne infraštruktúry, cez spolufinancovanie pomoci podnikom, inovačné iniciatívy a práce v oblasti životného prostredia.

Intervencie sa uskutočňujú na základe zásady partnerstva, t. j. v úzkej spolupráci Komisie s vnútroštátnymi orgánmi pri dodržiavaní právomocí partnerov, ako aj na základe zásady subsidiarity.

V tomto kontexte je hlavným cieľom konať tak, aby otázka správy štrukturálnych fondov vnútroštátnymi orgánmi bola v súlade s ustanoveniami práva Spoločenstva a správneho finančného hospodárenia.

V **oblasti rozširovania** počet konaní o porušení právnych predpisov sa v roku 2005 značne znížil z dôvodu pristúpenia 10 nových členských štátov v predchádzajúcom roku. Komisia naďalej sledovala prípad nesprávneho uplatňovania asociačnej dohody s Tureckom členským štátom, ktoré viedlo k diskriminácii tureckých pracovníkov, ktorí požiadali o predĺženie povolenia na pobyt.

Podrobnejšie doplňujúce informácie týkajúce sa rôznych odvetví sú uvedené v „pracovnom dokumente útvarov“ Komisie v prílohe. V priebehu druhej polovici roka sa predpokladá prijatie analýzy perspektív, pokiaľ ide o kontrolu uplatňovania práva Spoločenstva.

---

14 Rozsudok z 21. júla 2004 vo veci C-130/04 Komisia/Grécko.

15 Nariadenie Rady (ES) č. 1172/98 z 25. mája 1998 o štatistických výkazoch o cestnej nákladnej doprave – Ú. v. ES L 163, 6.6.1998, s. 1.